

نام درس : فارماکولوژی پزشکی

تعداد واحد : یک و نیم واحد از ۴ واحد کل درس

مشخصات فراگیران : دانشجویان سال سوم پزشکی

اهداف درس :

- ۱- دانشجویان بتوانند مفاهیم و اصطلاحات فارماکولوژی را نام ببرند .
- ۲- دانشجویان بتوانند کاربرد درمانی داروهای مصرفی را نام ببرند .
- ۳- دانشجویان بتوانند عوارض جانبی داروهای مصرفی را شرح دهند .
- ۴- دانشجویان بتوانند خصوصیات داروهای مصرفی را بیان کنند .
- ۵- دانشجویان بتوانند مکانیسم اثر داروهای مصرفی را توضیح دهند .
- ۶- دانشجویان بتوانند عوارض جانبی هر دارو را تشخیص دهند .
- ۷- دانشجویان بتوانند عوارض جانبی هر دارو را تشخیص دهند .
- ۸- دانشجویان بتوانند نحوه مصرف هر دارو را توضیح دهند .
- ۹- دانشجویان بتوانند مکانیسم اثر هر دارو را بنویسند .

جلسه شماره ۱ : مقدمات هورمونها

طبقه بندی انواع هورمون ها ، مکانیسم اثر هورمونها ، تنظیم ترشح هورمونها ، هورمونهای هیپو فیزی

جلسه شماره ۲ و ۳ : هورمونهای قسمت قشری غده آدرنال

آثار گلوکوکورتیکوئیدها ، مکانیسم اثر ، انواع گلوکوکورتیکوئیدها ، کاربرد درمانی گلوکوکورتیکوئیدها ، عوارض جانبی ، توجهات ویژه ، میزالوکورتیکوئیدها ، ACTH ، (نقش و اهمیت درمانی آنها)

جلسه شماره ۴ : داروهای ضد دیابت شیرین

انواع هورمونهای مترشحه از لوزالمعده ، آثار فیزیولوژیک انسولین ، خصوصیات انسولین ، راههای مصرف ، انواع فرآورده های انسولین ، عوارض جانبی

جلسه شماره ۵ : داروهای ضد دیابت خوراکی :

طبقه بندی داروهای ضد دیابت خوراکی ، مشتقات سولفونیل اوره ، بی گوانید ها ، مهارکننده های آلفا گلوکوزیداز ، مشتقات ENGIHTAZONE) خواص فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی هر دسته دارویی گلوکاگون (مکانیسم اثر ، آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی)

جلسه شماره ۶ : هورمونهای جنسی زنانه (استروژن ، پروژسترون)

آثار فیزیولوژیک و فارماکولوژیک استروژن و پروژسترون ، انواع فرآورده های استروژنی و پروژستینی ، کاربرد درمانی استروژن ها و پروژسترون ، عوارض جانبی ، خصوصیات داروها .

جلسه شماره ۷ : داروهای ضد آبستنی خوراکی :

انواع فر آورده های ضد آبستنی (ترکیبی ، استروژن تنها ، پروژسترون تنها ، کنتراسپتیو مردان)
- آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های دارویی ذکر شده .

جلسه شماره ۸: داروهای ضد تیروئید:

داروهای موثر در کم کاری و پرکاری تیروئید (تیوآمیدها، ید رادیواکتیو، یدورها، مشتقات تیروئید.....
- آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های داروئی ذکر شده .

جلسه شماره ۹: داروهای متسع کننده برنش

پاتو فیزیولوژی آستم ، عوامل مستعد کننده ، داروهای مؤثر در درمان آستم ، خصوصیات و آثار فارماکولوژیک مشتقات متیل گزانتین ، داروهای آدرنرژیک ، داروهای آنتی کلی نرژیک ، کورتیکوستروئیدها ، کرومولین و مهار کننده های گیرنده های لوکوترین ها ، عوارض جانبی هر دسته داروئی

جلسه شماره ۱۰: داروهای گوارشی

انواع داروهای مؤثر بر دستگاه گوارش (داروهای کلی نرژیک ، آنتی کلی نرژیک ، H₂ بلوکرها ، مسهل ها ، ملین ها ، داروهای ضد اسهال ، ضد استفراغ ها ، داروهای مؤثر بر حرکات گوارشی ، داروهای مؤثر در درمان زخم معده) آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی ، عوارض جانبی هر دسته داروئی)

جلسه شماره ۱۱ : داروهای مؤثر بر اختلالات انعقادی

داروهای ضد انعقاد (هپارین ، داروهای ضد انعقاد خوراکی) ، داروهای مؤثر بر مسیر پلاسمینوژن (امینو کا پروئیک اسید ، ترانگزامیک اسید) (آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی ، عوارض جانبی)

جلسه شماره ۱۲: داروهای ضد هیپرتانسیون:

- انواع داروهای مؤثر بر ضد هیپرتانسیون (دیورتیک ها، سمپاتولیتیک ها، وازودیلاتورها، مهار کننده های سیستم رنین آنژیوتانسین) ، مکانیزم اثر ، آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های داروئی ذکر شده .

جلسه شماره ۱۳: داروهای ضد آنژین صدری:

انواع داروهای مؤثر بر ضد آنژین صدری (نیتريت ها و نیترات ها، بتا بلوکرها و مهارکننده های کانال کلسیم)، مکانیزم اثر ، آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های داروئی ذکر شده .

جلسه شماره ۱۴: داروهای ضد نارسایی احتقانی قلب:

انواع داروهای مؤثر بر ضد نارسایی احتقانی قلب (دیژیتال ها، و سایر داروهای دیگر)، مکانیزم اثر ، آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های داروئی ذکر شده .

جلسه شماره ۱۵: دیورتیک ها

انواع داروهای دیورتیک (تیازیدها ، داروهای موثر بر قوس هنله و ذخیره کننده پتاسیم، دیورتیکهای اسمزی مکانیزم اثر ، آثار فارماکولوژیک ، کاربرد درمانی و عوارض جانبی دسته های داروئی ذکر شده .

جلسه شماره ۱۶: اصول نسخه نویسی :

تعریف نسخه ، اصول نسخه نویسی منطقی ، طرز نوشتن اشکال داروئی ، مقررات مربوط به نسخه نویسی ، تجدید نسخه ، نوشتن داروهای مشابه ، تذکرات به بیمار و نحوه محاسبه دوزاژ داروئی

جلسه شماره ۲۵ : ارزشیابی نهائی :

آزمون کتبی چهار گزینه ای + فعالیت کلاسی شامل ارائه کوتاه در مورد سئوالات مطرح شده در کلاس + تعدادی سئوال تشریحی

منابع تدریس :

۱-فارماکولوژی پزشکی کاتزونگ (ترجمه های مختلفی در دسترس است)

۲- فارماکولوژی عمومی و بالینی تالیف دکتر سبحانی ، دکتر سپهری

۳- BASIC&CLINICAL PHARMACOLOGY / KATZUNG

- نحوه ارزشیابی : سئوالات چهار جوابی ، صحیح و غلط ، MATCHING و تعدادی سؤال تشریحی
- حضور کلیه دانشجویان در کلاس درس تئوری الزامی است و غیبت دانشجویان آموزش گزارش می شود